

11. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 2. DÖNEM 2. YAZILI ORTAK SINAV PROVASI SORULARI
(SORULAR MEB'İN YAYIMLADIĞI 11. SINIF ORTAK SINAV SENARYOLARINDAN SENARYO 1'E
GÖRE DÜZENLENMİŞTİR.)

1. Hani bazı insanlar vardır, dünyadan şikâyetçidirler. Bilmem siz de onlardan mısınız? Tabii, aslına bakarsanız dünyadan şikâyet etmek manasız bir şeydir. Voltaire filozofun, o her şeyin bir iyi tarafını bulan meşhur Candide'ine söylediği gibi mevcut dünyaların en iyisi yine bu bizim üzerinde yaşadığımız dünyadır. Yazına da, kışına da, ilkbaharına da, sonbaharına da doyum olmaz. Hepsinin kendine mahsus bir lezzeti vardır. Hayat, gün olur sıkıntılı geçer; zahmetler omuzlarımıza ağır bastığı zaman dünyadan soğuduğumuzu zannederiz ama bu geçici bir şeydir, bir üzüntü anını bir keyifli dakika takip eder. İnsan her şeyi unutar. Zaten dünya kurulalı beri unutulmamış ne vardır ki? Büyük hadiseler, büyük felaketler ve acılar, yazı icat edildikten sonra yalnız hafızalara emanet edilmeyip kitaplara da yazıldığı halde yine unutulmuştur. İnsan hafızası, asırlar boyunca olup biten hadiseler şöyle bir kenarda dursun, kendi ömrü içinde başından geçenleri bile unutar.

Bu metnin türünü belirtiniz. Söz konusu türün iki özelliğini yazınız.

2. Bir iş görme, bir eser vücuda getirme zevki yalnız aydınlara, sanatkârlara mahsus zevklerden değildir. Bizim en ilkel zannettiğimiz insanlar bile bir eser vücuda getirmenin zevkiyle mest olmasını bilirler. Zaten insanı yeryüzündeki öbür mahlûklardan ayıran başlıca fark da galiba budur. Kaldı ki hayvanlar bile insanlarla beraber yaşamaya razı oldukları andan itibaren ancak iş görmeye yanaştıkları nispette insanların gözüne girebilmişlerdir. Zamanımızda büyük şehirlerde süs hayvanı hâline gelen kedilerle köpekler bile fare tuttıkları ve bekçilik ettikleri için sevilir.

Bu metnin ana düşüncesini ve yardımcı düşüncelerini yazınız.

3.

Kaman Atam çekti ışık Burağı,
Kır At döli oldu anın kısrağı,
Köroğlu'nun hizmetine bağlandı

Zannetme ağlayan gülmez
Köroğlu bir daha gelmez
Aslan yatağı boş kalmaz
Gökte Kır At kişnedikçe

Ahmet Kutsi Tecer'in *Koçyiğit Köroğlu* adlı tiyatro eserinden alınan dizeleri millî ve manevi değerler açısından değerlendiriniz. Eserde yer alan mitolojik unsurları yazınız.

4. Aşağıda verilen eserlerin karşlarına eseri kaleme alan sanatçıyı yazınız.

-Cimri:
-Özyurt:
-Atçalı Kel Memet:

5. *Saatleri Ayarlama Enstitüsü* sadece anlatıcı Hayri İrdal'ın maddi kazançlar için onun içindeki iyiliği ve vicdanı yok etmeyi başaran Halit Ayarçı'nın hicvedildiği bir roman değildir. Ayrıca geçmişin de sorgulandığı bir eserdir. Seyit Lütfullah, Avcı Naşit Bey ve Abdüsselam Bey gibi Osmanlı'nın son döneminin insanlarını temsil eden karakterler romanın ilk iki bölümünde alabildiğine eleştirilirler. Romandaki onlarca karakter içinde namuslu ve dürüst yalnızca üç karakter vardır: Nuri Efendi, İrdal'ın ilk eşi Emine ve Emine'den olan oğlu Ahmet. Çevresinde hiçbir iyi örnekle karşılaşmamasına rağmen Ahmet'in dürüstlüğü ve çok çalışmayı, Nuri Efendi'den mistik bir şekilde sızıp ona kadar gelebilmiş değerler manzumesini, kendisine şiar olarak alabilmesi, Tanpınar'ın "medeniyet değiştirmesi" dediği şeyin ilk sancıları atlatıldığında nasıl sağlam bir kuşağın gelmekte olduğunun bir müjdecisi olarak ortaya konmaktadır. Eserin akıcı dili ve zihni zorlayan sembolleri modern romanın da müjdecisi niteliğinde.

Bu parçanın türü nedir? Bu türle ilgili Cumhuriyet Dönemi bağlamında iki özellik yazınız.

6. Salih aa, Koçtepe Köyü'nün ileri gelenlerini etrafına toplamış onlarla köyün bazı sıkıntılarını konuşuyordu. Kırklı yaşlarda bir adam herşeyden şikâyet ediyor ve sorun olarak arzettiğı durumların incir kabuğunu dolduracak tarafı olduğunu bilmesine rağmen gözardı edilebilecek meseleleri abartıyor hemde çok abartıyordu.

Bu parçada yer alan yazım yanlışlarını bulup altını çiziniz ve sözcüklerin doğru yazımlarını yazınız.

7. Aşağıdaki cümlelerdeki anlatım bozukluklarının nedenlerini yazarak bu cümleleri düzeltiniz.

Kitaplar, insanlara tüm gerçekleri sunan reçete olarak değerlendirilmezler.

Anlatım bozukluğunun nedeni:

Cümlenin doğru kurulumu:

Bu şehirde tiyatro ve konser salonlarından sergi merkezlerine kadar birçok etkinlik bulunuyor.

Anlatım bozukluğunun nedeni:

Cümlenin doğru kurulumu:

Sanatçılara toplum her zaman çeşitli görevler verir, hiçbir zaman ödüllendirmekten söz etmez.

Anlatım bozukluğunun nedeni:

Cümlenin doğru kurulumu:

8. Aşağıdaki parçada yay ayrıçla gösterilen yerlere sırasıyla noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

Kitapları incelemeyi () araştırmayı pek tercih etmeyiz () ara sıra onlardan söz açabiliriz. Kitaplar () insan yaşamında âdeta bir fondan ibarettir() Hâlbuki gerçek şudur() Kitaplar () yaşamın bir gölgesi değil () güneşidir ()

9. Tiyatro salonunda veya medyada izlediğiniz bir tiyatro hakkında inceleme/değerlendirme yazısı yazınız. (Yazdığınız bu yazı; verilen konu, türün özellikleri, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

SÜRE YAYINLARI ZÜMRESİ

11. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 2. DÖNEM 2. YAZILI ORTAK SINAV PROVASI SORULARI

CEVAP ANAHTARI

(SORULAR MEB'İN YAYIMLADIĞI 11. SINIF ORTAK SINAV SENARYOLARINDAN SENARYO 1'E GÖRE DÜZENLENMİŞTİR.)

1. Hani bazı insanlar vardır, dünyadan şikâyetçidirler. Bilmem siz de onlardan mısınız? Tabii, aslına bakarsanız dünyadan şikâyet etmek manasız bir şeydir. Voltaire filozofun, o her şeyin bir iyi tarafını bulan meşhur Candide'ine söylediği gibi mevcut dünyaların en iyisi yine bu bizim üzerinde yaşadığımız dünyadır. Yazına da, kışına da, ilkbaharına da, sonbaharına da doyum olmaz. Hepsinin kendine mahsus bir lezzeti vardır. Hayat, gün olur sıkıntılı geçer; zahmetler omuzlarımıza ağır bastığı zaman dünyadan soğuduğumuzu zannederiz ama bu geçici bir şeydir, bir üzüntü anını bir keyifli dakika takip eder. İnsan her şeyi unutmaz. Zaten dünya kurulu berî unutulmamış ne vardır ki? Büyük hadiseler, büyük felaketler ve acılar, yazı icat edildikten sonra yalnız hafızalara emanet edilmeyip kitaplara da yazıldığı halde yine unutulmuştur. İnsan hafızası, asırlar boyunca olup biten hadiseler şöyle bir kenarda dursun, kendi ömrü içinde başından geçenleri bile unutmaz.

Bu metnin türünü belirtiniz. Söz konusu türün iki özelliğini yazınız.

Sohbet türünde bir metin parçasıdır.

Senli benli bir dille okur ile konuşuyormuş gibi bir üslupla kaleme alınan yazı türüdür.

Genellikle güncel konularda yazılmakla birlikte her konuda yazılmıştır ve iddiaların ispatlanma zorunluluğu yoktur.

2. Bir iş görme, bir eser vücuda getirme zevki yalnız aydınlara, sanatkârlara mahsus zevklerden değildir. Bizim en ilkel zannettiğimiz insanlar bile bir eser vücuda getirmenin zevkiyle mest olmasın bilirler. Zaten insanı yeryüzündeki öbür mahlûklardan ayıran başlıca fark da galiba budur. Kaldı ki hayvanlar bile insanlarla beraber yaşamaya razı oldukları andan itibaren ancak iş görmeye yanaştıkları nispette insanların gözüne girebilmişlerdir. Zamanımızda büyük şehirlerde süs hayvanı hâline gelen kedilerle köpekler bile fare tuttıkları ve bekçilik ettikleri için sevilir.

Bu metnin ana düşüncesini ve yardımcı düşüncelerini yazınız.

Metnin ana düşüncesi: Her bir insan bir işe yaramak ve dünyaya bir eser bırakmak için yaşamaktadır.

Yardımcı düşünceler: Bir eser oluşturma sadece belirli bir zümrenin görevi değildir.

İnsanı diğer canlılardan ayıran yönü başlı başına bir eser oluşturabilmesidir.

İnsan dışındaki varlıklar bir işe yaradıkları için sevilir.

3.

Kaman Atam çekti ışık Burağı,
Kır At döli oldu anın kısrağı,
Köroğlu'nun hizmetine bağlandı

Zannetme ağlayan gülmez
Köroğlu bir daha gelmez
Aslan yatağı boş kalmaz
Gökte Kır At kışnedikçe

Ahmet Kutsi Tecer'in *Koçyiğit Köroğlu* adlı tiyatro eserinden alınan dizeleri millî ve manevi değerler açısından değerlendiriniz. Eserde yer alan mitolojik unsurları yazınız.

Eserde Türk kültür ve medeniyetine dair izler vardır. Türk milleti atı kutsal bilmiş ve kendisini at ile özdeşleştirmiştir. Bunun sebebi atın hem asil bir binek olması hem de çatlayana kadar koşmasıdır yani durmak bilmemesidir. Türk kültür ve mitolojisinde yer alan "ışık", "ağaç", "at" yer almaktadır.

4. Aşağıda verilen eserlerin karşısına eseri kaleme alan sanatçıyı yazınız.

- *Cimri*: Moliere
- *Özyurt*: Faruk Nafiz Çamlıbel
- *Atçalı Kel Memet*: Orhan Asena

5. *Saatleri Ayarlama Enstitüsü* sadece anlatıcı Hayri İrdal'ın maddi kazançlar için onun içindeki iyiliği ve vicdanı yok etmeyi başaran Halit Ayaracı'nın hicvedildiği bir roman değildir. Ayrıca geçmişin de sorgulandığı bir eserdir. Seyit Lütfullah, Avcı Naşit Bey ve Abdüsselam Bey gibi Osmanlı'nın son döneminin insanlarını temsil eden karakterler romanın ilk iki bölümünde alabildiğine eleştirilirler. Romandaki onlarca karakter içinde namuslu ve dürüst yalnızca üç karakter vardır: Nuri Efendi, İrdal'ın ilk eşi Emine ve Emine'den olan oğlu Ahmet. Çevresinde hiçbir iyi örnekle karşılaşmamasına rağmen Ahmet'in dürüstlüğü ve çok çalışmayı, Nuri Efendi'den mistik bir şekilde sızıp ona kadar gelebilmiş değerler manzumesini, kendisine şiar olarak alabilmesi, Tanpınar'ın "medeniyet değiştirmesi" dediği şeyin ilk sancıları atlatıldığında nasıl sağlam bir kuşağın gelmekte olduğunun bir müjdecisi olarak ortaya konmaktadır. Eserin akıcı dili ve zihni zorlayan sembolleri modern romanın da müjdecisi niteliğinde.

Bu parçanın türü nedir? Bu türle ilgili Cumhuriyet Dönemi bağlamında iki özellik yazınız.

"Eleştiri" türünde bir parçadır.

Eleştiri türü Cumhuriyet Dönemi ile birlikte gelişir ve bu türde yeni yöntemler yer alır.

Eleştiri türü esere, yazara, okura, topluma dönük eleştiri; nesnel, öznel eleştiri gibi türlere ayrılır.

Nurullah Ataç, Fethi Naci, Berna Moran, Mehmet Kaplan, Asım Bezirci, Jale Parla gibi önemli eleştirmenler yetişir.

6. Salih ağa, Koçtepe Köyü'nün ileri gelenlerini etrafına toplamış onlarla köyün bazı sıkıntılarını konuşuyordu. Kırklı yaşlarda bir adam herşeyden şikâyet ediyor ve sorun olarak arzettiği durumların incir kabuğunu dolduracak tarafı olduğunu bilmesine rağmen gözardı edilebilecek meseleleri abartıyor hemde çok abartıyordu.

Bu parçada yer alan yazım yanlışlarını bulup altını çiziniz ve sözcüklerin doğru yazımlarını yazınız.

Ağa, köyünün, her şey, arz ettiği, göz ardı, hem de

7. Aşağıdaki cümlelerdeki anlatım bozukluklarının nedenlerini yazarak bu cümleleri düzeltiniz.

Kitaplar, insanlara tüm gerçekleri sunan reçete olarak değerlendirilmezler.

Anlatım bozukluğunun nedeni: Özne-yüklem uyumsuzluğu

Cümlenin doğru kurulumu: Kitaplar, insanlara tüm gerçekleri sunan reçete olarak değerlendirilmez.

Bu şehirde tiyatro ve konser salonlarından sergi merkezlerine kadar birçok etkinlik bulunuyor.

Anlatım bozukluğunun nedeni: Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı

Cümlenin doğru kurulumu: Bu şehirde tiyatro ve konser salonlarından sergi merkezlerine kadar birçok mekân bulunuyor.

Sanatçılara toplum her zaman çeşitli görevler verir, hiçbir zaman ödüllendirmekten söz etmez.

Anlatım bozukluğunun nedeni: Nesne eksikliği

Cümlenin doğru kurulumu: Sanatçılara toplum her zaman çeşitli görevler verir, hiçbir zaman onları ödüllendirmekten söz etmez.

8. Aşağıdaki parçada yay ayrıçla gösterilen yerlere sırasıyla noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

Kitapları incelemeyi () araştırmayı pek tercih etmeyiz () ara sıra onlardan söz açabiliriz. Kitaplar () insan yaşamında âdeta bir fondan ibarettir() Hâlbuki gerçek şudur() Kitaplar () yaşamın bir gölgesi değil () güneşidir ()

Cevap: (,) (;) (,) (.) (:;) (,) (;) (.)

9. Tiyatro salonunda veya medyada izlediğiniz bir tiyatro hakkında inceleme/değerlendirme yazısı yazınız. (Yazdığınız bu yazı; verilen konu, türün özellikleri, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

Reis Bey adlı oyunu izledim. Eserde çok can alıcı cümle ve diyaloglar geçmekteydi. Ağır ceza hâkimine haksız yere cezalandırılan gencin sözü çok çarpıcıydı: Siz ağlayamazsınız Hâkim Bey! Siz, buz çölünde yer alıyorsunuz. Oyunda kesin yargılamaların ve ön yargının nasıl felaketlere yol açtığı vurgulanmaktaydı.

SÜRE YAYINLARI ZÜMRESİ

